

Bogvogterkursus for børnehavebørn

Om forløbet

Formålet med bogvogterkurserne er at give børnene en introduktion til biblioteker og bøger. Samtidig lærer børnene at passe godt på bøgerne - uden løftede pegefingre.

Bogvogterkurset kan enten afvikles i institutionen og evt. følges op med en genvisit, hvor børnene vises rundt på biblioteket. Eller kurset kan afholdes på biblioteket og inkludere en rundvisning.

Historie

Ideen er oprindeligt opstået hos Varde Bibliotekerne i forbindelse med projektet *Vores bog* som et led i Kulturministeriets Læselystkampagne i 2005. Siden er konceptet brugt flere steder og videreudviklet med bl.a. inspiration fra hollandske biblioteker, som anvendte Lucy Cousins *Malle Mus* som gennemgående karakter.

Rekvisitter

- En bamse eller figur, der kan være gennemgående karakter og identifikationsobjekt
- En syltetøjsmad eller lignende
- Kasserede bøger med skader som hundebid, sammenklistrede sider, skriblerier, fugtskader og løs ryg
- Bogmærker - evt. også til at give med hjem
- Reparationstape ("englehud") og evt. saks
- Diplomer til at give med hjem efter kurset - kan printes fra sprogsportet.dk

1. Præsentation

Jeg hedder _____, og jeg arbejder på biblioteket.

Jeg har **Figur** med. Hun kan godt lide at læse bøger. Kender I **Figur**?

Figur har lige lært, hvordan man skal læse bøger. Nu vil hun gerne vise det til jer. Men **Figur** har en lillebitte stemme, som kun jeg kan høre. Så hver gang **Figur** siger noget, skal jeg gentage det for hende.

2. Introduktion

Figur elsker biblioteket. Kender I biblioteket? Kommer I nogle gange på biblioteket? Hvad laver I der?

Figur bliver så glad, hvis der bliver passet rigtig godt på bøgerne, så de kan lånes ud mange gange. Og hun vil gerne have, at I skal hjælpe hende med at passe på bøgerne. Derfor er vi her for at lave et bogvogterkursus. Hvad er mon det?

BIBLIOTEKERNES Sprogspor

Forklar hvert enkelt ord: *bog - vogter - kursus*. Inddrag børnene i at forklare, hvad ordene betyder. De har sikkert hørt, at pædagogerne en gang imellem er på kursus.

Syng Bogvogtersangen med børnene (se sidste side).

3. Bøger

Vis en bog frem og sammenlign den med børnenes egen krop.

Bogens forside – hvor er den? Hvad kan man se på forsiden af en bog? I har også en forside – hvor er den?

Bagsiden – hvor er den? Hvad kan man se på bagsiden af en bog? I har også en bagside – hvor er den?

Men hvor er bogens ryg så? Mærkeligt, den er midt mellem forside og bagside!

Åbn en bog, som er så ny, at den knitrer. Luk den igen.

Hvor er jeres ryg? I kan bøje forover, men kan I også bøje bagover? AV, det gør jo ondt! Hvad sker der mon med en bog, der bliver bøjet bagover?

Vis en bog, som er blevet bøjet så meget bagover, at siderne er gået løse.

4. Bogmærker

Bogmærker – kender I dem? Dem lægger man ind i bogen, så man kan huske, hvor man er kommet til. Bøger kan nemlig ikke lide at ligge på maven. De kan heller ikke lide at få "æselører".

Vis et "æseløre".

5. Bladre i bøger

Brug en gammel bog, der gerne må ødelægges. Vis børnene, at siderne let går i stykker, når man bladrer tæt på midten. Vis, at man i stedet skal bladre fra hjørnerne.

Figur kan fortælle, at bøger ikke kan lide at blive "kildet".

6. Reparation

Hvad gør I, når I slår jer? Får I nogle gange plaster på? Hvad gør man, når bøger går i stykker? Skal de så også have plaster på?

Tal med børnene om, at alm. tape bliver gult med tiden. Så hvis en bog går i stykker, skal den afleveres og repareres på biblioteket. Vis, hvordan du reparerer den bog, som lige før gik i stykker. Forklar, at det er en særlig "trylletape", som biblioteket har. Vis, hvordan tapen bliver gennemsigtig, når den sættes på bogen.

BIBLIOTEKERNES Sprogspor

7. Tegne i bøger

Fortæl en historie om en dreng og hans lillesøster. De sidder ved bordet og kigger i hver sin bog. Så vil drengen tegne, og han finder farver og papir frem. Pludselig skal han på toilettet, og da han kommer tilbage har lillesøster lånt hans farver– og hvad har hun så gjort? Lad børnene gætte og vis så en bog, som nogen har skriblet i. Tal om, hvad børnene selv ville have gjort.

8. Våd bog

Fortæl en historie om en pige, der efter børnehaven sidder i haven og kigger i en bog, mens hun venter på, at mor bliver klar. De skal nemlig ud at handle. Moderen kalder, pigen skynder sig ud i bilen, og af sted går det i dejligt solskinsvejr. Da de kommer ud fra supermarkedet plaskregner det. Hvad mon der så er sket med bogen? Lad børnene gætte og vis så en bog, som har været våd. Tal om, hvad børnene selv ville have gjort.

9. Hundebid

Fortæl en historie om en dreng, der har en hundehvalp. Drengen kommer hjem fra børnehaven og er træt. Vil helst ligge på gulvet og kigge i en bog. Moderen kalder, for nu skal de spise. Drengen er sulten, så han skynder sig hen til bordet. Da han er færdig, går han hen og lægger sig på gulvet for at kigge videre i bogen. Men hvad er der sket med bogen? Lad børnene gætte og vis dem en bog, der er blevet tygget i. Tal om, hvordan man skal opbevare sine bøger. Hvor har børnene selv deres bøger?

10. Marmelademad

Læg en bog på gulvet foran dig, så børnene kan se den og kan "læse" med på hovedet. Snak om det, I ser. Sig, at du er sulten og bare må have noget at spise *nu*. Tag en bid af den medbragte marmelademad og snak videre. Og tab så pludselig maden ned i bogen!
Brug *figur* til en snak om, at bøger slet ikke kan lide at spise og drikke. Hverken rugbrød, slik, is eller tyggegummi. Men de vil gerne læses højt af en voksen, mens børnene spiser.

11. Opsamling

Sikke mange ting, der kan ske med bøgerne! Hvad kan børnene huske? Ros dem for alt det, de kan huske. Inddrag *Figur*, hvis børnene ikke rigtig kan huske, og lad hende give stikord.
Nu er I rigtige bogvogtere!
Syng Bogvogtersangen sammen igen og giv børnene deres diplomer.

12. Evt. intro til børnebiblioteket

Hvis kurset foregår på biblioteket, kan I nu give en rundvisning og vise børnene, hvor materialerne til deres aldersgruppe står, og hvordan de låner bøger. I kan også slutte af med en historie, hvis børnene stadig kan sidde stille.

Bogvogtersangen

Mel.: Jens Petersens ko

*Man hygger sig godt i en krog
Når man skal ha' læst fra en bog
Vi bladrer i hjørnet og samler den op
Og fjerner tallerken og kop*

*For bøgerne passer man på
Ja, det er da let at forstå
Vi lukker den sammen, når bogen er slut
Og vi skal ha' brugt noget krudt*

Så skal der leges!

